

IPARTERV archívum metszetei 1.

PR. Eszközök

IPARTERV

Ipari Építettervező Vállalat

1949-1991=42 év

800-1300 fő dolgozói létszám

Épületek ezrei (~20 000)

Beépített légköbméterek milliói
(~80 000 000)

Az ország, táj, városaink falvaink
meghatározó építményei

KULTURTÖRTÉNET

**A magyar építészet megkerülhetetlen
része, szellemi műhelye**

IPARTERV Székház

Budapest, V. Deák Ferenc u. 10. (Virág Pál építész)

Kossuth díjasok az IPARTERV munkatársai között

és azok akik az IPARTERVBEN kezdték pályájukat (időrendben 1950-2009)

Mátrai Gyula, Gnädig Miklós, Lux László, Mátrai Gyula, dr. Szendrői Jenő, Kévés György, Dévényi Sándor, Reimholz Péter, Lázár Antal, Rajk László

Ybl Miklós díjas építészek az IPARTERV-ben,

és azok akik az IPARTERVBEN kezdték pályájukat (időrendben 1954-2009)

Juhász Jenő, Szabó Árpád, Scultéty János, dr. Szendrői Jenő, Callmayer Ferenc, Rácz György, Bajnay László, Csaba László, Pál Balázs, Farkas Ipoly, dr. Menyhárt István, Semsey Lajos, Polónyi Károly, Resatkó Endre, Gulyás Zoltán, Wágner László, Emődy Attila, Földesi Lajos, Arnóth Lajos, Mináry Olga, Mühlbacher István, Molnár Péter, Csics Miklós, Szekeres József, Bíró Márton, Cs. Juhász Sára, Rimanóczy Jenő, Balázs György, Mészöly András, Virág Csaba, Elekes Keve István, Farkas Ipoly, Nagy József, Tokár György, Böjthe Tamás, Földesi Lajos, Fülöp Imre, Almstaier Ottó, Csíkvári Antal, Kévés György, Springer Antal, Virág Csaba, Mészáros Géza, Szekeres József, Böjthe Tamás, Lázár Antal, Plesz Antal, Reimholcz Péter, Rácz Endre, Szabó Árpád, Nagy Bence, Ungár Péter, Demény Tamás, Pál Balázs, Dobó János, Kapy Jenő, Vajai Tamás, Patonai Dénes, Denkné Szentai Judit, Sylvester Ádám, Vonnák János, Kóris János, Molnár Péter, Jánossy Péter, Wagner Péter, Benczúr László, Dobai János, Janáky István, Német András, Hajnal Zsolt, Wéber József, König Tamás, Puhl Antal, Reimholz Péter, Vincze László, Mátrai Péter, Kapitány József, Major György, Dévényi Tamás, Pazár Béla, Szász László, Nagy Bálint, Déry Attila, Winkler Barnabás, Árkay Bertalan, Dávid Károly, Gerlóczy Gedeon, Kiss Ferenc, Lauber László, Medgyaszay István

IPARTERV ARCHÍVUM

Ipari Épülettervező Vállalat 1949-1991 közötti 42 éves tevékenységének lenyomata

a BME Ipari és Mezőgazdasági Épülettervezés Tanszék keretében működő magánalapítvány

a Modern Ipari Építészetért Alapítvány tulajdona

www.miea.hu

Hatatalmas anyag, hatalmas érték

Fotótár

Könyvtár

Műszaki kiadványok

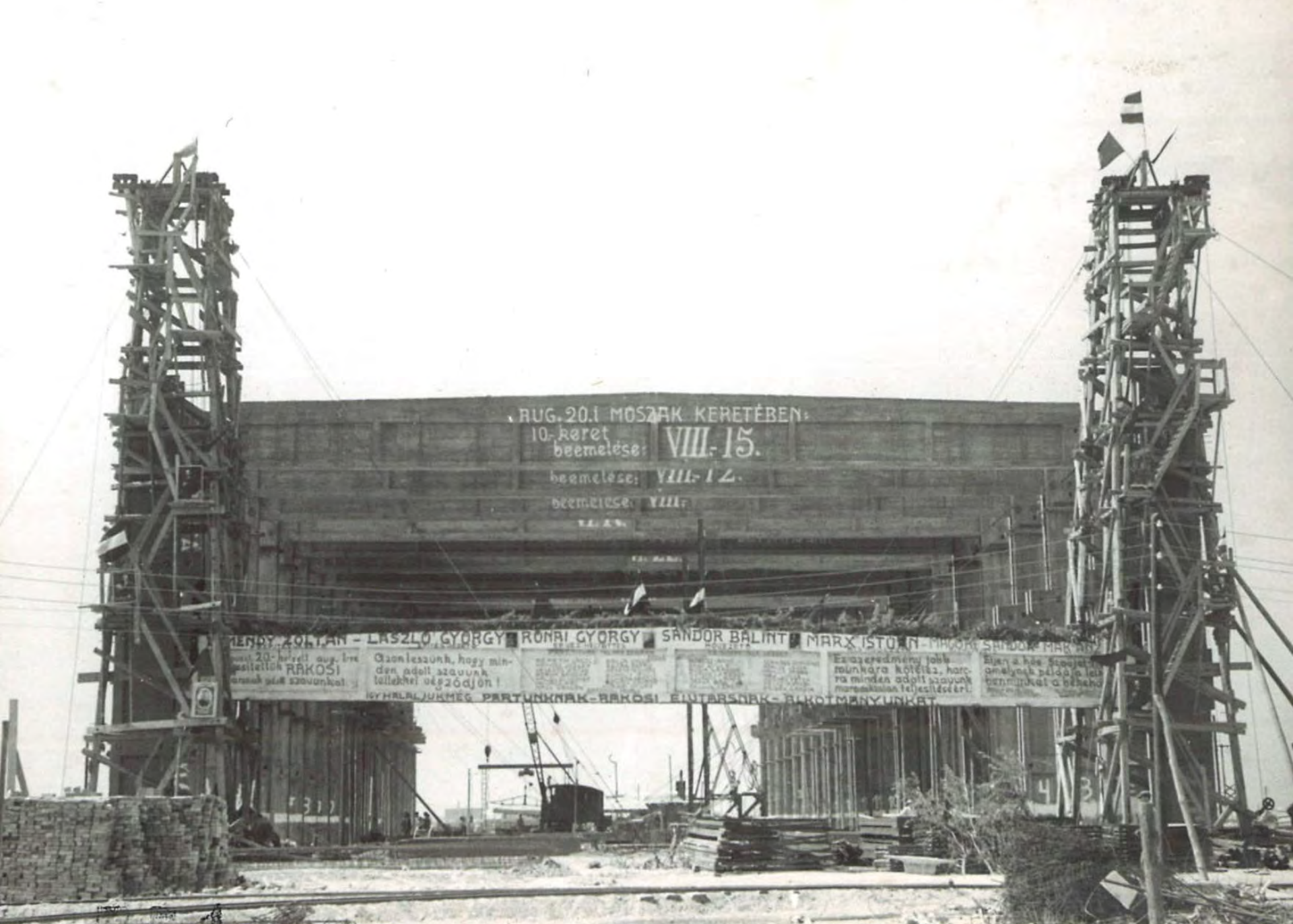
Egyéb dokumentumok

*Köszönet illeti az IPARTERV Zrt korábbi tulajdonosait, ezen belül is **Borostyánkői Mátyás DLA** elnöke-vezérigazgató urat, akiknek nagylelkű adománya a **(Modern) (Ipari) Építészetért Alapítványnál** a jövőben **IPARTERV Archívum** címen és keretben szolgálja, biztosítja a dokumentumok megőrzését, az események rögzítését és az IPARTERV 40 évével kapcsolatos kutatásokat.*

IPARTERV ARCHÍVUM METSZETEI 1. PR eszközök

Az IPARTERV tevékenysége önmagában is fontos PR forrás az akkori politikai rendszer: a szocializmus építésének időszakában

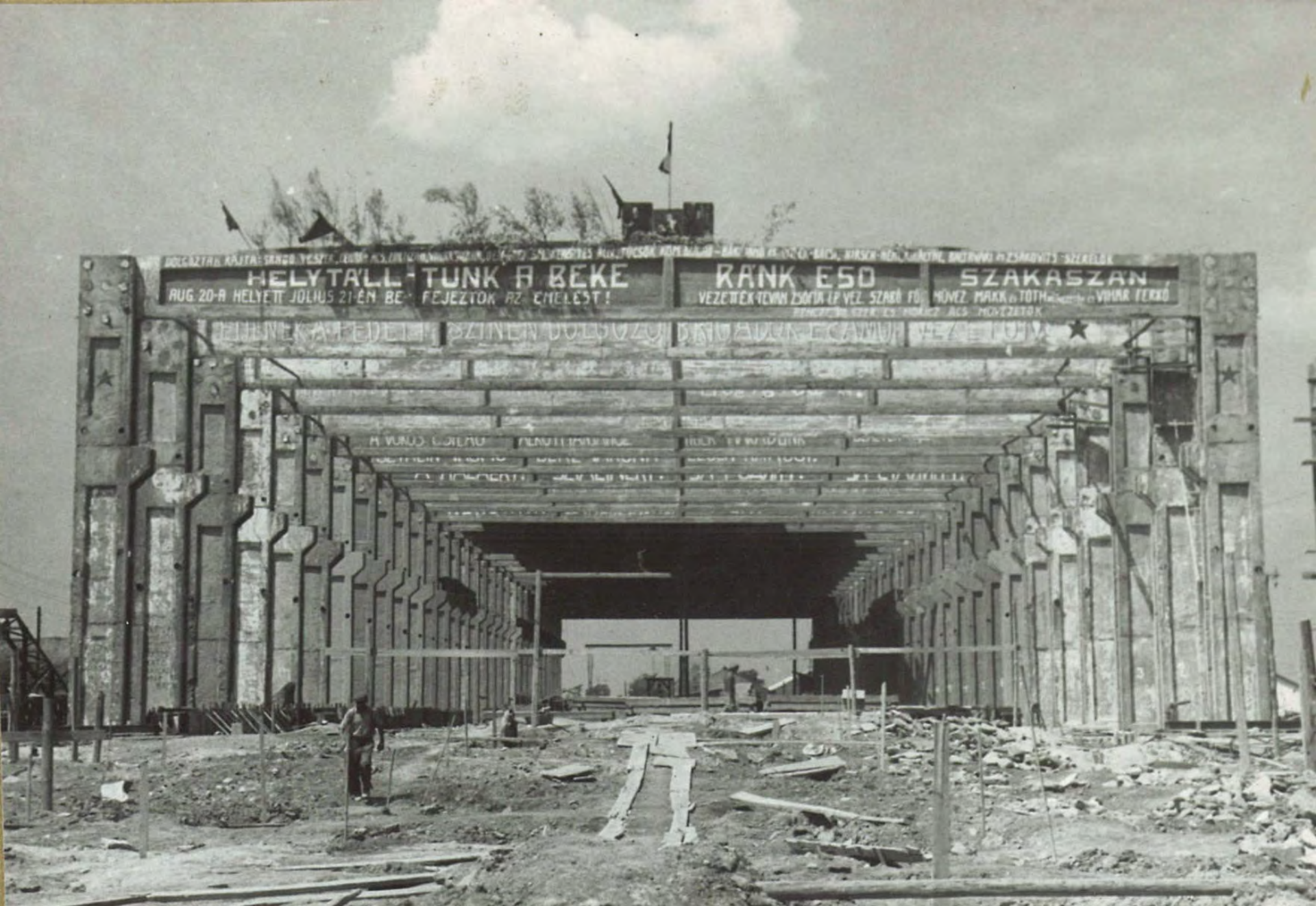

AUG. 20. I. MOSZAK KERETÉBEN:
10. keret
beemelése: VIII-15.
beemelése: VIII-14.
beemelése: VIII.

MENDY ZOLTÁN - LASZLÓ GYÖRGY - RÓNAI GYÖRGY - SÁNDOR BALINT - MÁRX ISTVÁN - MÁRZSÓ SÁNDOR - MÁRZSÓ SÁNDOR
Aug. 20. keret aug. 1. re
szállítás RAKOSI
szerek 6.8 szavunkat
Gonoszsunk, hogy min-
den adott szavunk
tellekkel végződjen!
Ez az eredmény jobb
munkára kötelez, harc-
ra minden adott szavunk
megvalósulás felé.
Ezen a hét Szovjet
amalyok példáján
benünket a beého

HALAL JUMEG PARTUNKNAK - RAKOSI EINTARSNAK - BIKOTMANYUNKAT

Dunai Vasmű, Kokilla öntöde építése, (Sztálinváros) Dunaújváros

Dunai Vasmű, Kokilla öntöde építése, (Sztálinváros) Dunaújváros

IPARTERV ARCHÍVUM METSZETEI 1.

PR eszközök

1. Az IPARTERV tevékenysége önmagában is fontos PR. forrás az ötvenes-hatvanas években: Épül az ország, épül ez és ez, átadták ezt és ezt az IPARTERV által tervezett létesítményt
2. Az IPARTERV céltudatos és jól szervezett PR tevékenységet folytatott, melynek okai

Jó vezetők: Lux László 1949-1953-ig igazgató
Szendrői Jenő 1953-1957-ig igazgató,
majd 1971-ig főmérnök

Kiemelkedően jó szakmai közeg, kollektíva
(lehetőségek, eredmények, Mesteriskola, elismerések)

Műszaki Osztály tevékenysége

Műszaki Osztály, Főosztály

Alapította Lux László *(talán Perényi Imre, szovjet nagy tervezőirodákban szerzett tapasztalatai mintájára)*

létszám: pl. 1960-ban 45 fő, a teljes vállalati létszám ekkor 1152 fő (T.Gy.)

Tevékenysége:

Műszaki fejlesztés (és MEO) a tervező részlegekkel együtt

Publikációs tevékenység, nemzetközi kapcsolatok **Rojkó Ervin**

Műszaki kiadványok, Ipari építészeti Szemle

Fordító iroda

Rendezvények, kiállítások

Könyvtár tízezernyi kötet és több tucat (külföldi) folyóirat

Fotó szolgálat > **Fotó archívum**

Balassa Ferenc *(MTI)*, Aczél Márta, Bognár János

Szathmáry Zoltán, Annus Ferencné

(Aczél Márta művészettörténész, aki a fotókat albumba rendszerezését megkezdte A.L. közlései)

Grafikai (50-es évek) és

Modellező műhely (5 fő)

Kővári József, Ébert Péter, Jahoda Ernő...

Műszaki Osztály, Főosztály

Műszaki kiadványok 1951-től

> Az IPARTERV Műszaki Kiadványainak Katalógusa

177. (az un. sárga füzet), 1988.

összeállította: Orbán József

Arab számos kiadványok	178	mű
Római számos kiadványok	65	mű
Szám nélküli kiadványok	125	mű
TTI TS kiadványok	10	mű
Házi szabvány	2	mű
Rendszerkatalógus	34	mű
Műszaki tájékoztató	139	mű
Műszaki információ	11	mű
Összesen	564	mű

Önmagában is érdekes dokumentumgyűjtemény, a közel 40 év szakmai céljainak, építőanyagai-technológiáinak, mérnöki gondolkodásának tükré

Műszaki kiadványok 1951-től Ipari Építészeti Szemle

A 29 alkalmmal megjelent Ipari Építészeti Szemle az IPARTERV működését, a tervezett létesítmények létrehozásának körülményeit, szakmai-gazdasági-politikai környezetét dokumentáló alapvető forrás. Fontos amiatt is, hogy a kiválasztott, bemutatott munkák a vállalat értékrendjét tükrözik, mely nem minden esetben "csak" építészeti minőséget, hanem szakmai jelentőséget is jelent. Honlapunkon a kiadott 29 Ipari Építészeti Szemle megtalálható Ipari Építészeti Szemle letölthető (pdf) példányai

1-2. 1951
11.521 MB

3. 1951?
12.142 MB

4. 1951?
14.277 MB

5. 1951
15.974 MB

6. 1952
14.719 MB

7. 1952?
35.845 MB

8. 1953
16.671 MB

9. 1951
15.962 MB

10. 1954
12.820 MB

11. 1954
18.808 MB

12. 1955
16.316 MB

13. 1956?
15.722 MB

14. 1956
13.259 MB

15. 1957
15.338 MB

16. 1957
17.821 MB

17. 1959
16.736 MB

18. 1960
11.314 MB

19. 1960
14.239 MB

20. 1961
13.986 MB

21. 1963
11.490 MB

22. 1964
15.498 MB

23. 1965?
19.670 MB

24. 1967
14.030 MB

25. 1969
14.616 MB

26. 1972
14.719 MB

27. 1973
14.282 MB

28. 1977
14.522 MB

29. 1979
10.059 MB

30. 1982
35.907 MB

Önmagában is érdekes dokumentumgyűjtemény, a vállalat értékrendjének, a közel 40 év szakmai eredményeinek tükré

Publikációs tevékenység: könyvek, könyvrészletek (43)

- 1953 Egyed Zoltán: **ELŐREGYÁRTÁS** (TANKÖNYVKIADÓ 1953)
- 1955 **MAGYAR ÉPÍTÉSNET 1945 – 1955 szerzői kollektíva, főszerkesztő: Dr. Szendrői Jenő** (KÉPZŐMŰVÉSZETI ALAP KIADÓVÁLLALATA 1955)
Mokk László: **HELYSZÍNI ELŐREGYÁRTÁS – ipari épületek, csarnokok** (MŰSZAKI KÖNYVKIADÓ 1955)
- 1956 **IPARI ÉPÜLETTERVEZÉS GÉPGYÁRAK szerzői kollektíva, szerkesztők: Kiss Ferenc, Korbuly László, Szendrői Jenő** (MŰSZAKI KÖNYVKIADÓ 1956)
- 1960 Gyengő Tibor– Menyhárd István: **VASBETON SZERKEZETEK** (MŰSZAKI KÖNYVKIADÓ 1960)
- 1961 Mokk László: **HELYSZÍNI ELŐREGYÁRTÁS – ipari épületek, csarnokok** (2. átdolgozott, bővített kiadás, MŰSZAKI KÖNYVKIADÓ 1961)
- 1962 Dr.-Ing. Tihamér Koncz: **HANDBUCH DER FERTIGTEIL-BAUWEISE** (BAUVERLAG GMBH 1962)
GYŰJTEMÉNY TARTÓSZERKEZETEK TERVEZÉSÉHEZ szerkesztő bizottság, szerkesztő: Rojkó Ervin
- 1964 Dr. Mihailich Győző – Dr. Palotás László: **VASBETONÉPÍTÉSTAN 1.** (TANKÖNYVKIADÓ 1964)
- 1965 Szendrői Jenő: **IPARI ÉPÍTÉSNETÜNK** (MŰSZAKI KIADÓ 1965)
- 1966 Gerő László: **FELFEDEZŐ ÚTON ÉPÜLETEINK KÖZÖTT** (GONDOLAT KÖNYVKIADÓ 1966)
Walter Henn: **IPARI ÉPÜLETEK – NEMZETKÖZI PÉLDÁK** (MŰSZAKI KÖNYVKIADÓ 1966)
- 1967 Dr. Palotás László : **VASBETONÉPÍTÉSTAN 2.** (TANKÖNYVKIADÓ 1967)
- 1969 **ÉPÍTÉSIPAROSÍTÁS – MŰSZAKI TERVEZÉS – TIPIZÁLÁS szerzői kollektíva, szerkesztő: Katona József** (TÍPUSTERVEZŐ INTÉZET 1969)
- 1970 **AZ ÉPÍTÉS 25 ÉVE MAGYARORSZÁGON** (kiállítási katalógus, ÉTK 1970)
Merényi Ferenc: **A MAGYAR ÉPÍTÉSNET 1867 – 1967** (2. változatlan kiadás, MŰSZAKI KÖNYVKIADÓ 1970)
- 1971 Rados Jenő: **MAGYAR ÉPÍTÉSNETTÖRTÉNET** (második, bővített kiadás, MŰSZAKI KÖNYVKIADÓ 1971)
- 1972 **MAGYAR ÉPÍTÉSNET 1945 - 70 szerkesztő: Szendrői Jenő** (CORVINA KIADÓ 1972)
Dr. Sebestyén Gyula: **KÖNNYŰSZERKEZETES ÉPÍTÉS** (MŰSZAKI KÖNYVKIADÓ 1972)
Szendrői Jenő: **IPARI ÉPÜLETTERVEZÉS** (IPARI ÉS MEZŐGAZDASÁGI ÉPÜLETTERVEZÉSI TANSZÉK)
- 1973 Dr.-Ing. Tihamér Koncz: **HANDBUCH DER FERTIGTEIL-BAUWEISE** (átdolgozott, 3. kiadás, BAUVERLAG GMBH 1973)
Dr. Széll László: **HOMLOKZATKÉPZÉSEK** (MŰSZAKI KÖNYVKIADÓ 1973)
- 1975 Dr. Szabó János főszerkesztő és szerzői kollektíva: **NAGYIPARI LÉTESÍTMÉNYEK 1945 – 1975** (MŰSZAKI KÖNYVKIADÓ 1975)
- 1977 **CONDER-IPARTERV** Könnyűszerkezetes csarnok építési rendszer, rendszerismertető tájékoztató füzet (ÉTK 1977)
- 1978 **MODERN ÉPÍTÉSNETI LEXIKON szerzői kollektíva, szerkesztő: Dr. Kubinszky Mihály** (MŰSZAKI KÖNYVKIADÓ 1978)
NEUE ARCHITEKTUR IN UNGARN (CORVINA VERLAG 1978)
- 1979 **UNOKÁINK IS LÁTNI FOGJÁK A televízió építészetű sorozata, szerkesztette: Osskó Judit** (Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó 1978)
- 1980 Jékely Zsolt – Sódor Alajos: **BUDAPEST ÉPÍTÉSNETE A XX. SZÁZADBAN** (MŰSZAKI KÖNYVKIADÓ 1981)
- 1994 **KONCZ – ENGINEERING FROM 1962 UP TO NOW IN MORE THAN 30 COUNTRIES** (Prof. Dr.- Ing. T. Koncz marketing kiadványa)
- 1995 **ÉVEK, MŰVEK, ALKOTÓK YBL MIKLÓS DÍJASOK ÉS MŰVEIK 1953-1994 szerzői kollektíva, főszerkesztő: Schéry Gábor** (ÉTK KFT 1995)
- 1996 Dr. Balázs György: **BETON ÉS VASBETON III. MAGASÉPÍTÉSI BETON- ÉS VASBETON SZERKEZETEK TÖRTÉNETE** (AKADÉMIAI KIADÓ 1996)
- 1997 Merényi László: **MÁTRAI GOTTWALD GYULA** (1997)
- 1998 **KÖNYV AZ ÉPÍTÉSNETRŐL – A TERVEZÉS GYAKORLATA I. szerzői kollektíva, szerkesztő: Dr. Bachmann Zoltán** (JPTE UNIVERSITY PRESS PÉCS 1998)
- 1999 **BAUSTELLE: UNGARN NEUERE UNGARISCHE ARCHITEKTUR** (Akademie der Künste, Berlin)
- 2001 **A MAGYAR TERVEZŐIRODÁK TÖRTÉNETE szerzői kollektíva, főszerkesztő: Schéry Gábor** (ÉTK KFT.2001)
- 2004 Szabó Benjamin: **ATOMKORKÉP** (ÚJ PALATINUS KÖNYVESHÁZ KFT.2004)
Merényi László- Rudnyánszky Pál: **MOKK LÁSZLÓ** (ÉTK KFT. 2004)
- 2007 Balázs György- Borosnyói Adorján- óth Ernő: **MŰEGYETEMEN VÉGZETT ÉPÍTŐMÉRNÖKÖK ÉS MUNKÁSSÁGUK 1943–1951** (MŰEGYETEMI KIADÓ 2007)
- 2008 Balázs György- Borosnyói Adorján-Tóth Ernő: **MŰEGYETEMEN VÉGZETT ÉPÍTŐMÉRNÖKÖK ÉS MUNKÁSSÁGUK 1952–1956** (MŰEGYETEMI KIADÓ 2008)
Dr. Balázs György: **BETON ÉS VASBETON VII. MIT ALKOTTAK A MAGYAROK KÜLFÖLDÖN** (AKADÉMIAI KIADÓ 2008)
- 2009 Balázs György– Borosnyói Adorján–Tóth Ernő: **MŰEGYETEMEN VÉGZETT ÉPÍTŐMÉRNÖKÖK ÉS MUNKÁSSÁGUK 1957–1961** (MŰEGYETEMI KIADÓ 2009)
- 2010 Balázs György– Borosnyói Adorján– Tóth Ernő: **MŰEGYETEMEN VÉGZETT ÉPÍTŐMÉRNÖKÖK ÉS MUNKÁSSÁGUK 1962–1966**
(Dr. Borosnyói Adorján kiadása 2010)
- 2013 **hallenbauten IPARTERV 1951-1961** német nyelvű cikkek összeállítása (ETH ZÜRICH 2013 június)

Műszaki Osztály, Főosztály

Publikációs tevékenység, nemzetközi kapcsolatok
(*Arnóth Lajos, Böhönyei János...*)

1961 Auguste Perret díj a nagyelemes helyszíni előregyártásért

1964 Tihany UIA (Union Internationale des Architectes)
Ipari Építészeti Munkacsoport szemináriuma

Ösztöndíjak, külföldi munkavégzés
Anglia: Goldfinger Ernő
NSZK: Walter Henn

Műszaki Osztály, Főosztály

Fotó archívum

Balassa Ferenc (*MTI*), Aczél Márta, Bognár János
Szathmáry Zoltán és Annus Ferencné fényképészek
(*Aczél Márta művészettörténész, aki a fotókat albumba
rendszerzését megkezdte A.L. közlései*)

21650 db fekete-fehér fényképnagyítás 32 db A/3 méretű albumba ragasztva,
ma: **digitalizálva!**
több ezer, 24/36 mm-es (egyenlőre még nem rendezett) keretezett színes dia,
albumokba rendezve.

épületfotók

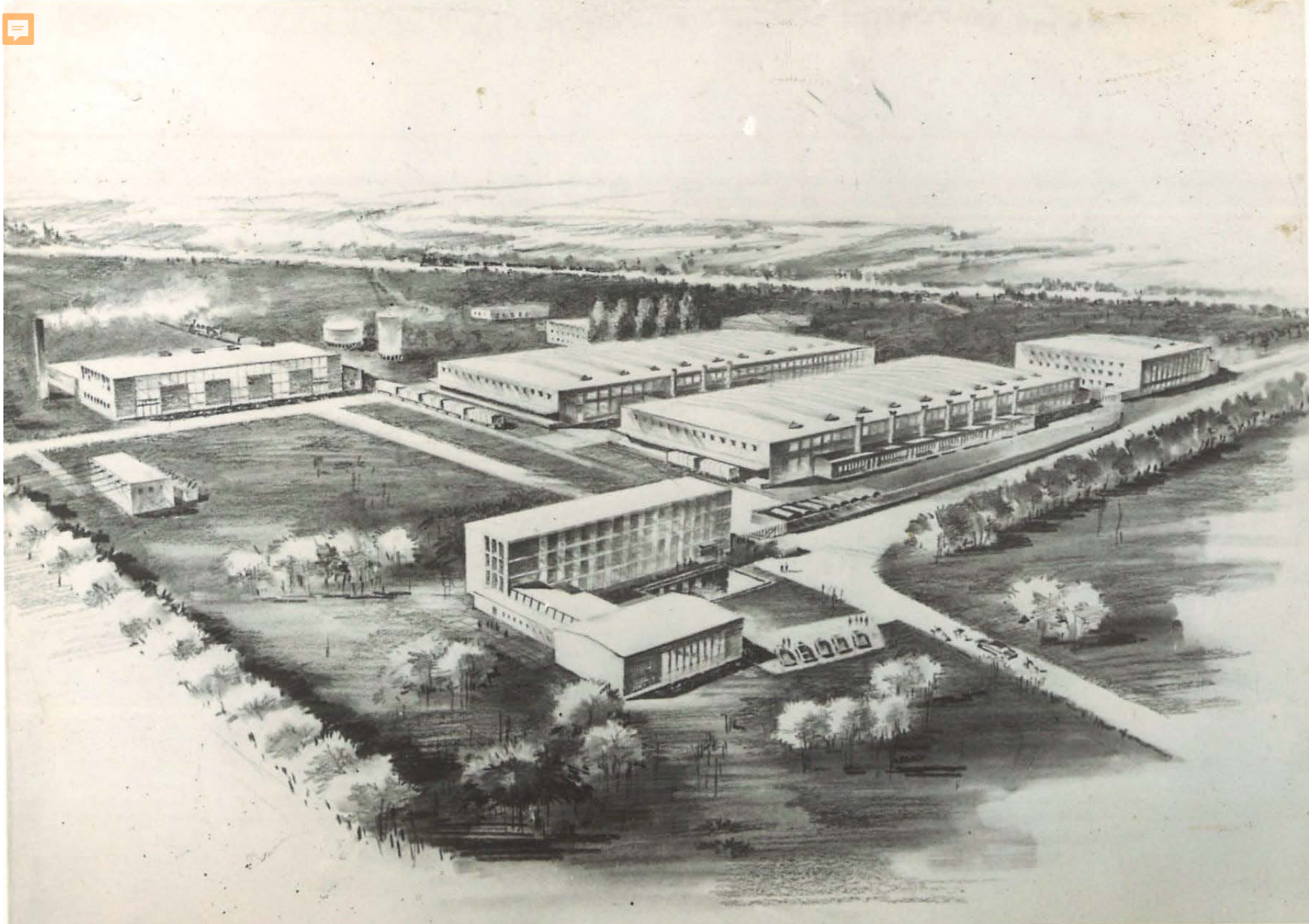
építési fázisokat tartalmazó felvételek
(szerkezetépítés, homlokzatok, részletek, belső terek)

makett fotók (2636 db)

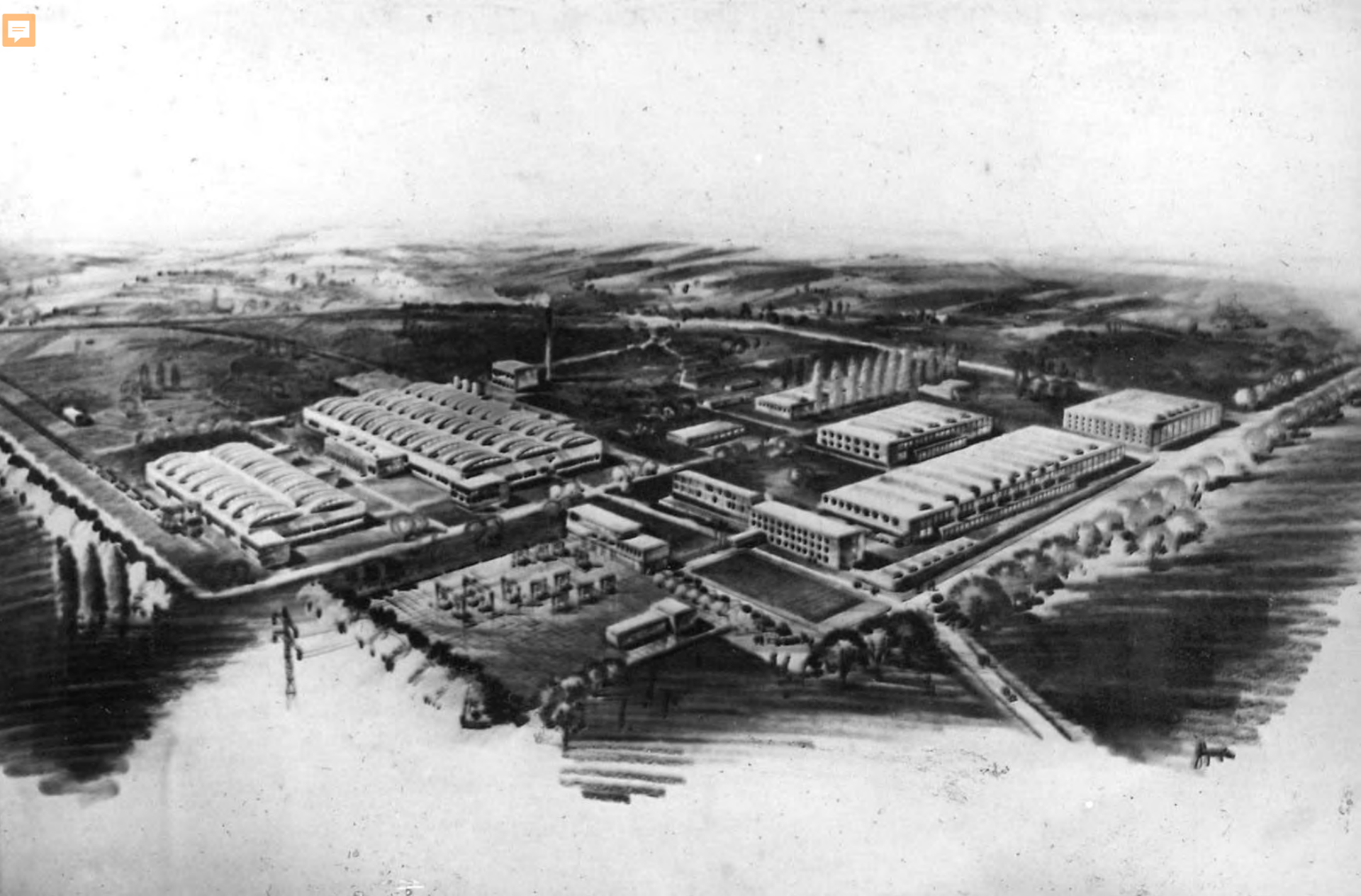
plasztilin, fa, gipsz, később műanyag (plexi) modellek fotói
tervezési fázisok, munkaközi változatok

grafikák képei (503 db)

50-es évek, perspektívák, akvarellek
(*Pfanni Egon, ...építészek és grafikusok*)

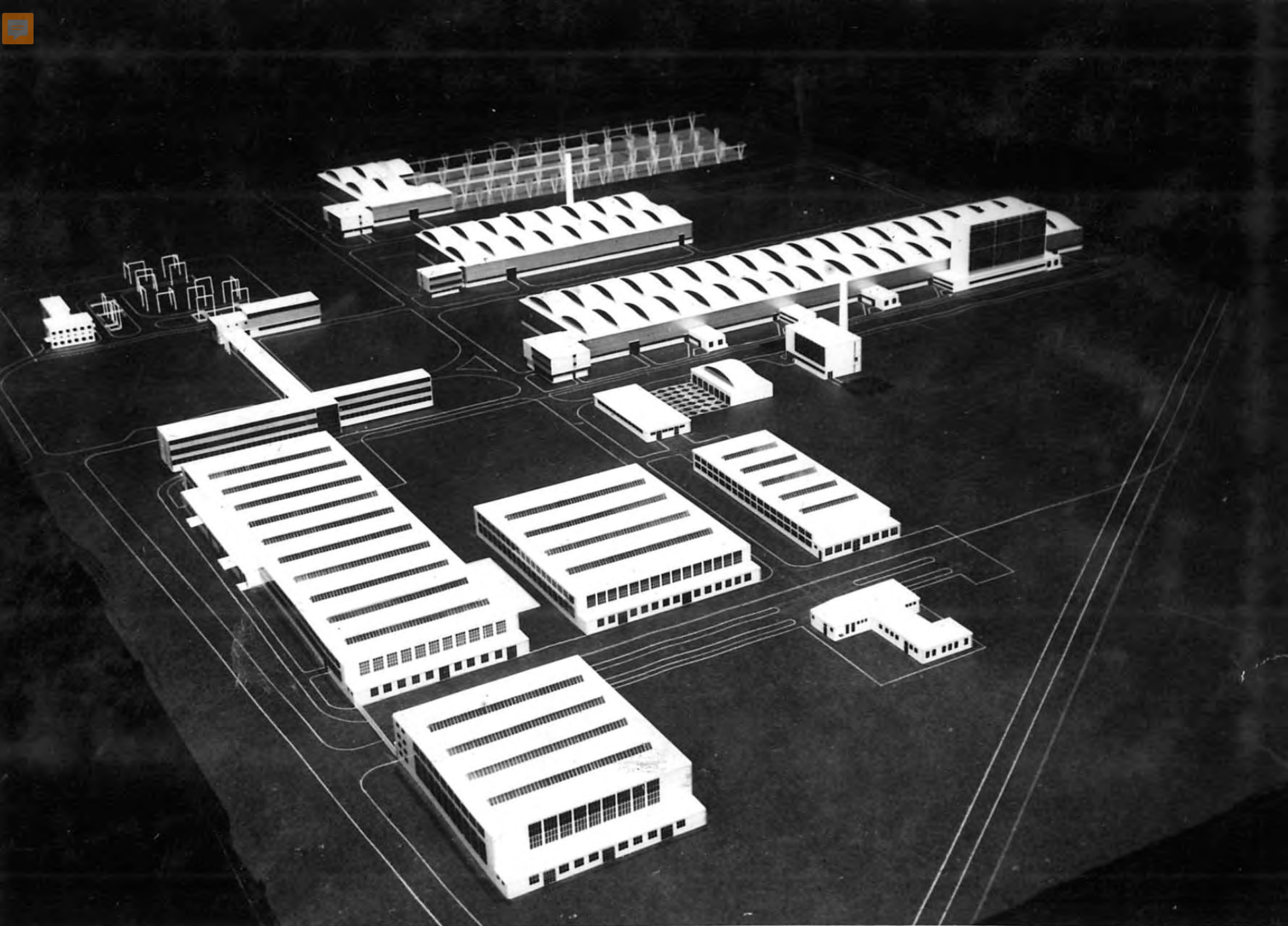
KÖFÉM Székesfehérvár (korai változat)

2840

KÖFÉM Székesfehérvár Dr. Menyhárd István, építész: Farkas Ipoly

3849

KÖFÉM Székesfehérvár Dr. Menyhárd István, építész: Farkas Ipoly

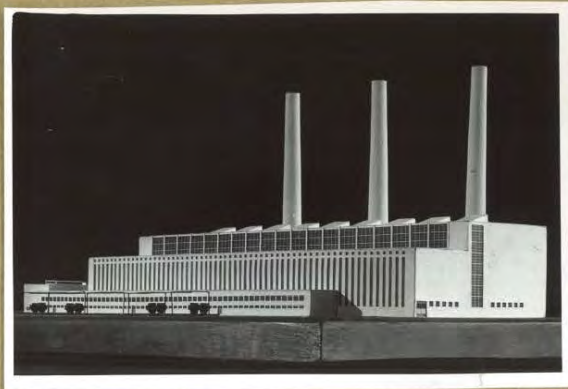

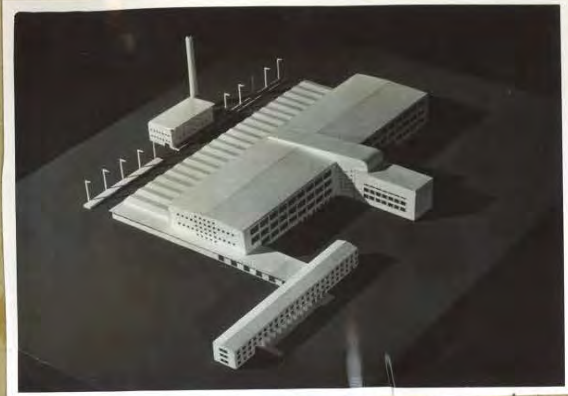
KÖFÉM Székesfehérvár Dr. Menyhárd István, építész: Farkas Ipoly

KÖFÉM Székesfehérvár Dr. Menyhárd István, építész: Farkas Ipoly

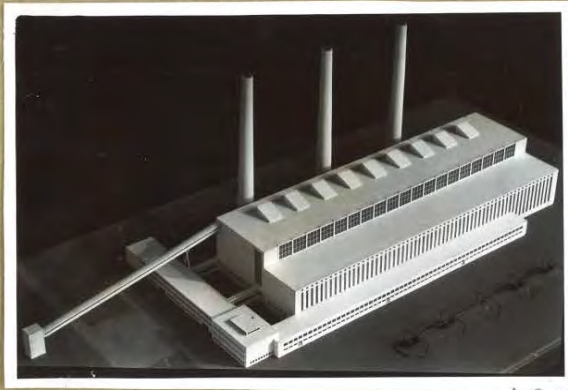
185

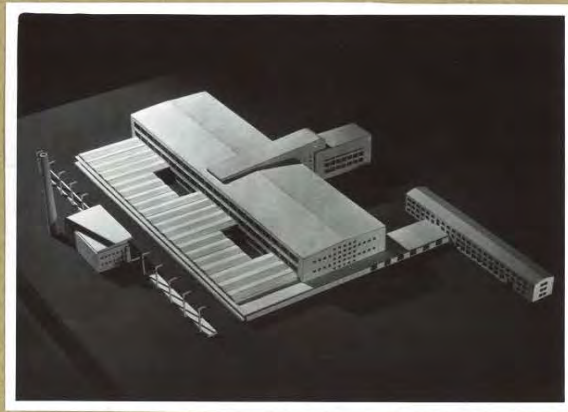
188

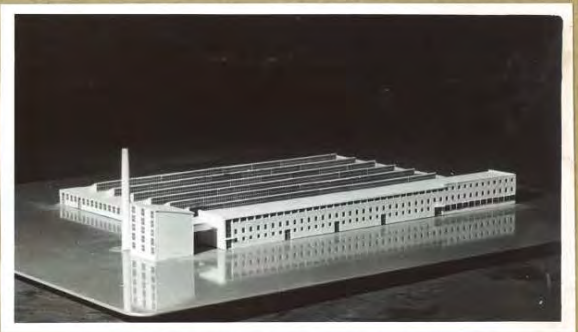
191

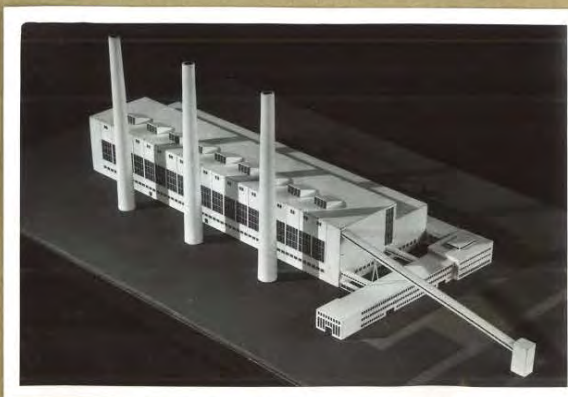
186

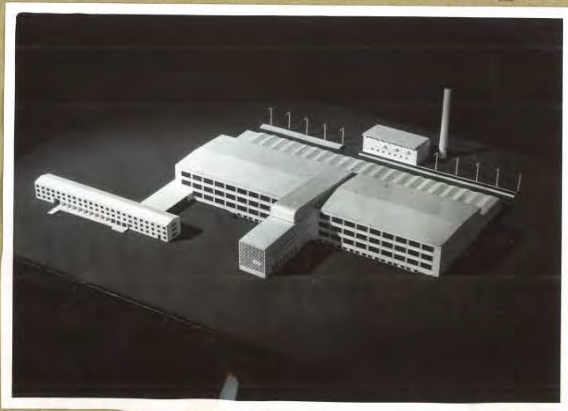
189

192

187

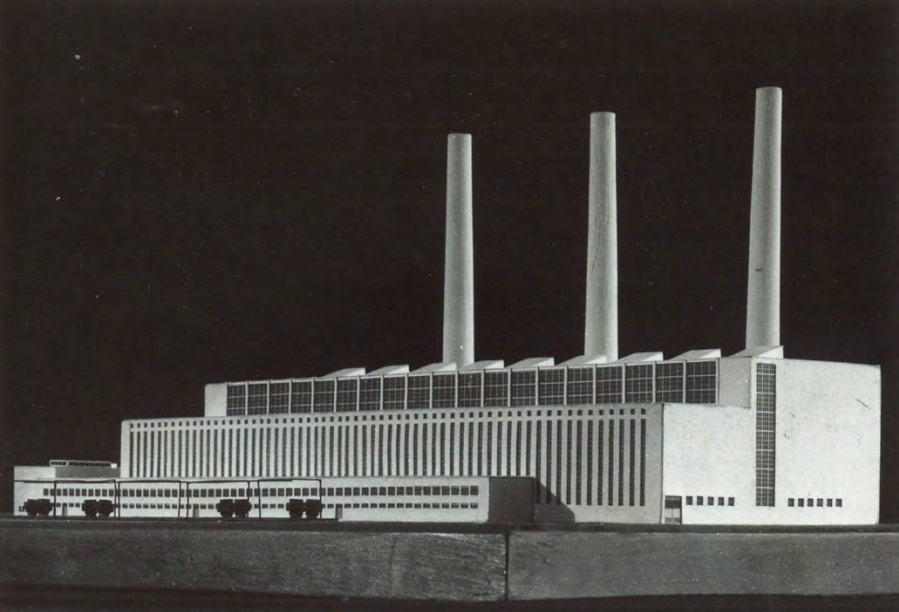
190

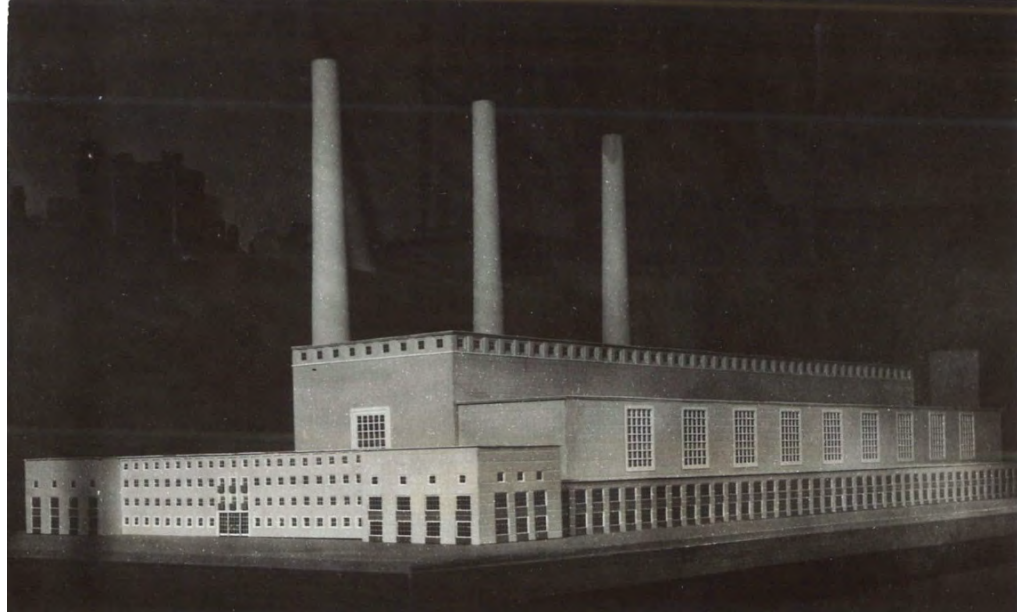
193

Borsodi Hőerőmű, Kaposvári Fonoda, Békéscsabai Forgácsolószerszám Gyár, Gödöllő

185

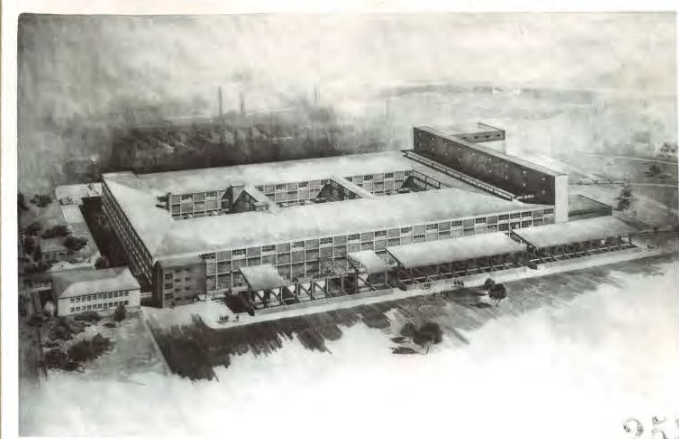

208

Borsodi Hőerőmű, Berente „modern” és „szocreál” változat makett fotója

250

253

256

251

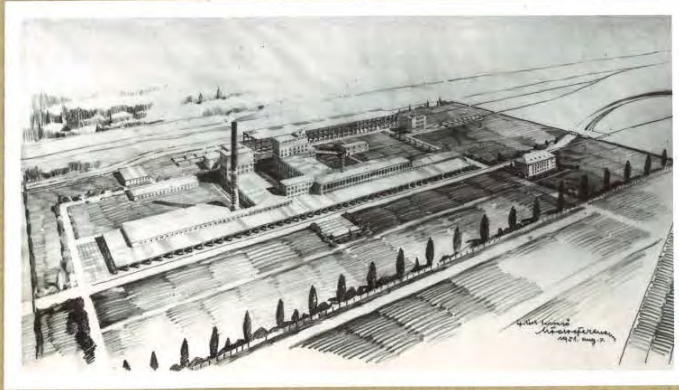
254

257

252

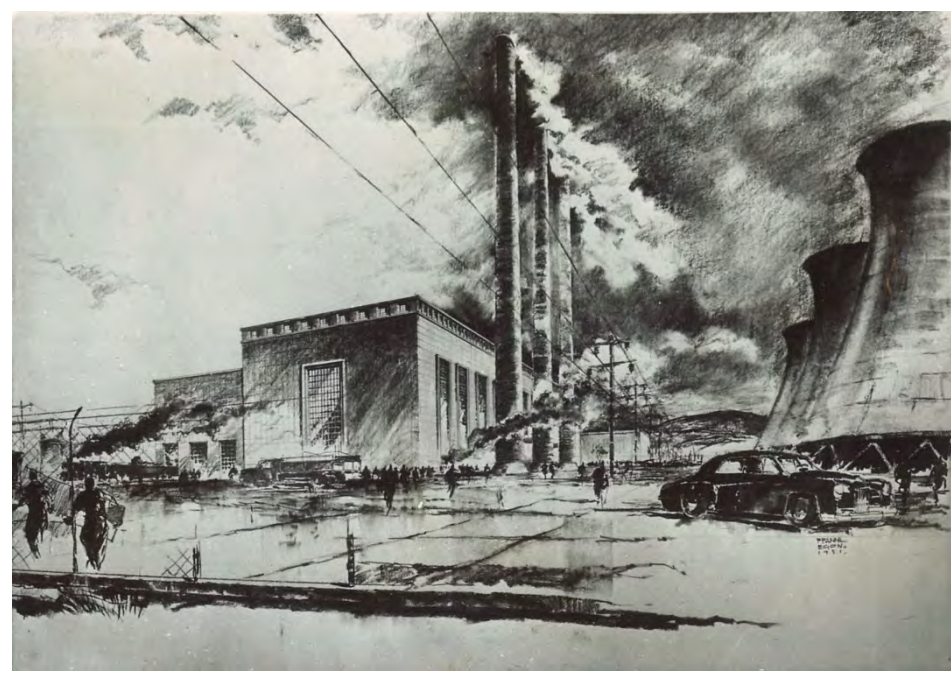
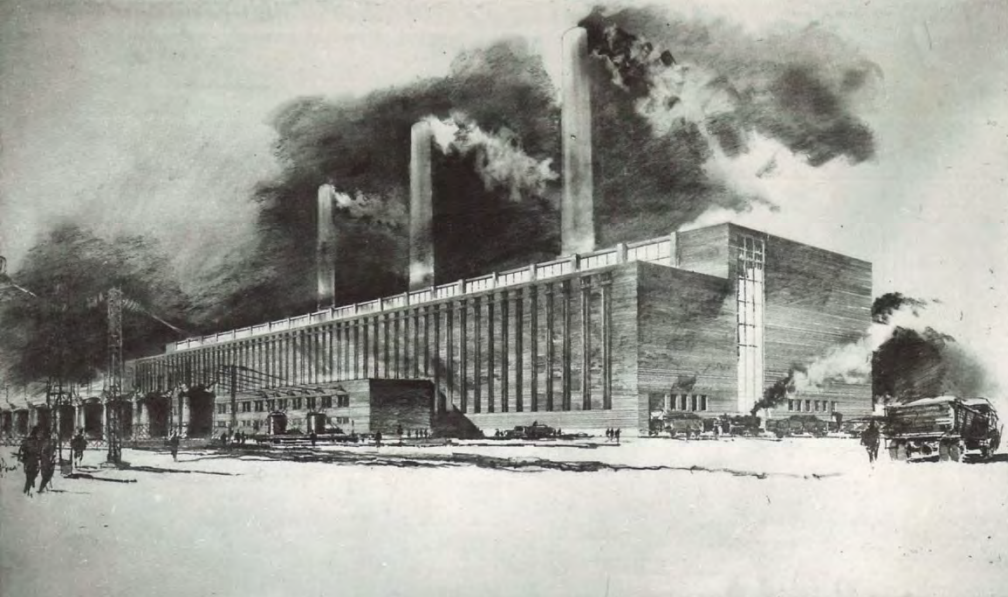

255

258

Rajzok...

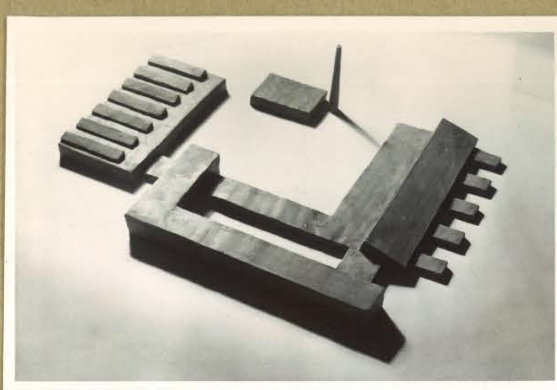
Borsodi Hőerőmű, Berente „modern” és „szocreál” változat rajzai

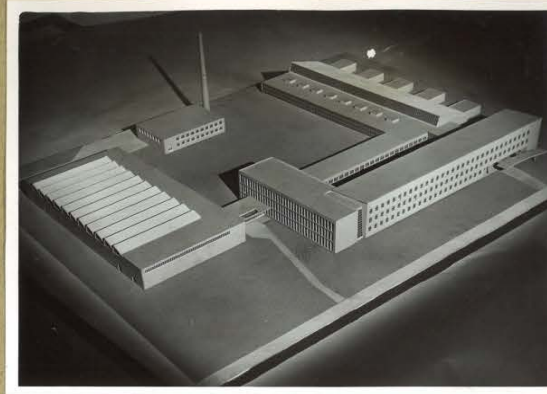
Borsodi Erőmű építése, Berente, 1953, Mátrai Gyula, Pászti Károly

Borsodi Erőmű építése, Berente, 1953, Mátrai Gyula, Pászti Károly

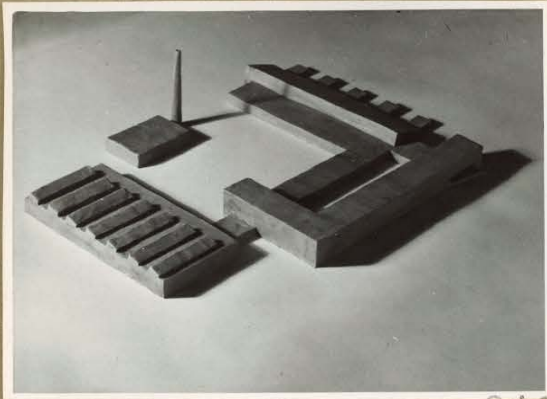
212

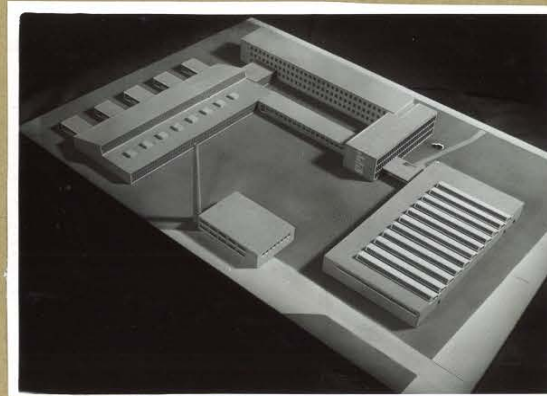
215

218

213

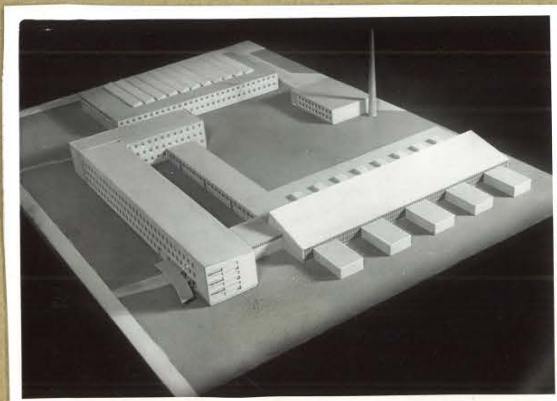
216

219

220

214

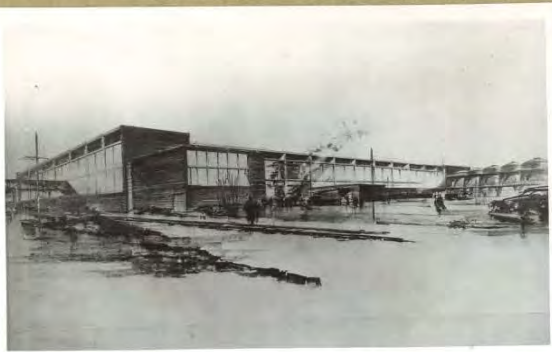

217

221

S-1 „objektum” plasztilin és fa modelljei, típus tűzoltólaktanya fa-papír modell

259

262

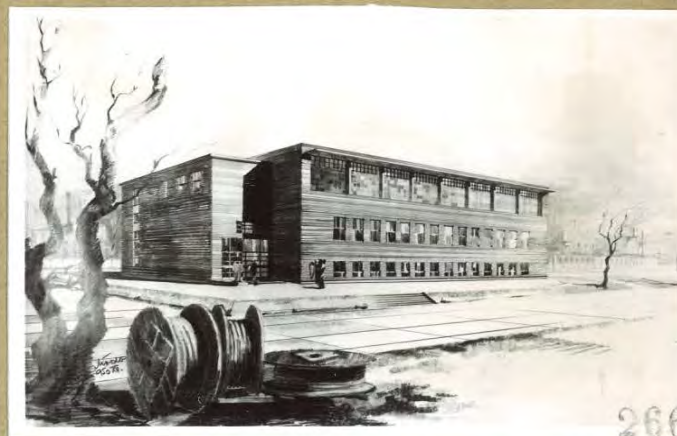
265

260

263

266

261

263

GANZ Igazgatósági épület „modern” és „szocreál” változat rajza

414

1148

GANZ Igazgatósági épület „szocreál” változat építkezés és megvalósult épület

1046

1049

1052

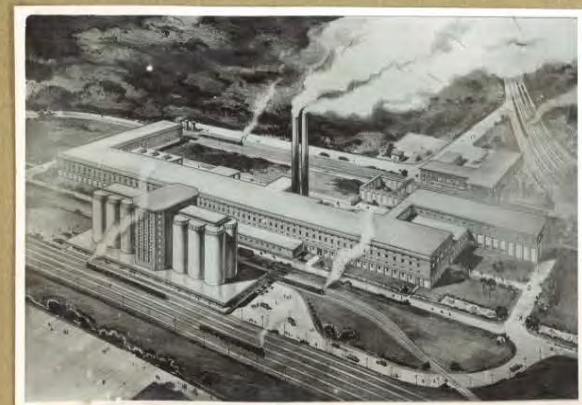
1047

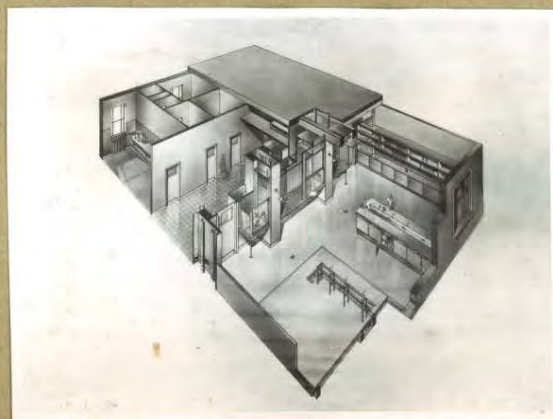
1050

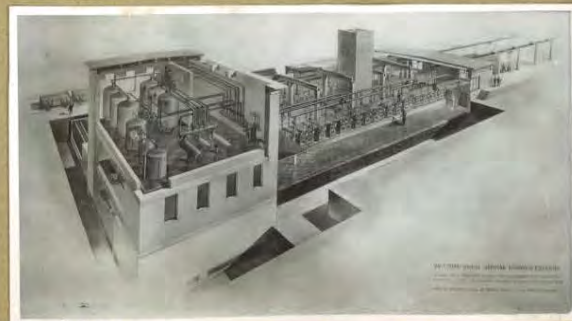
1053

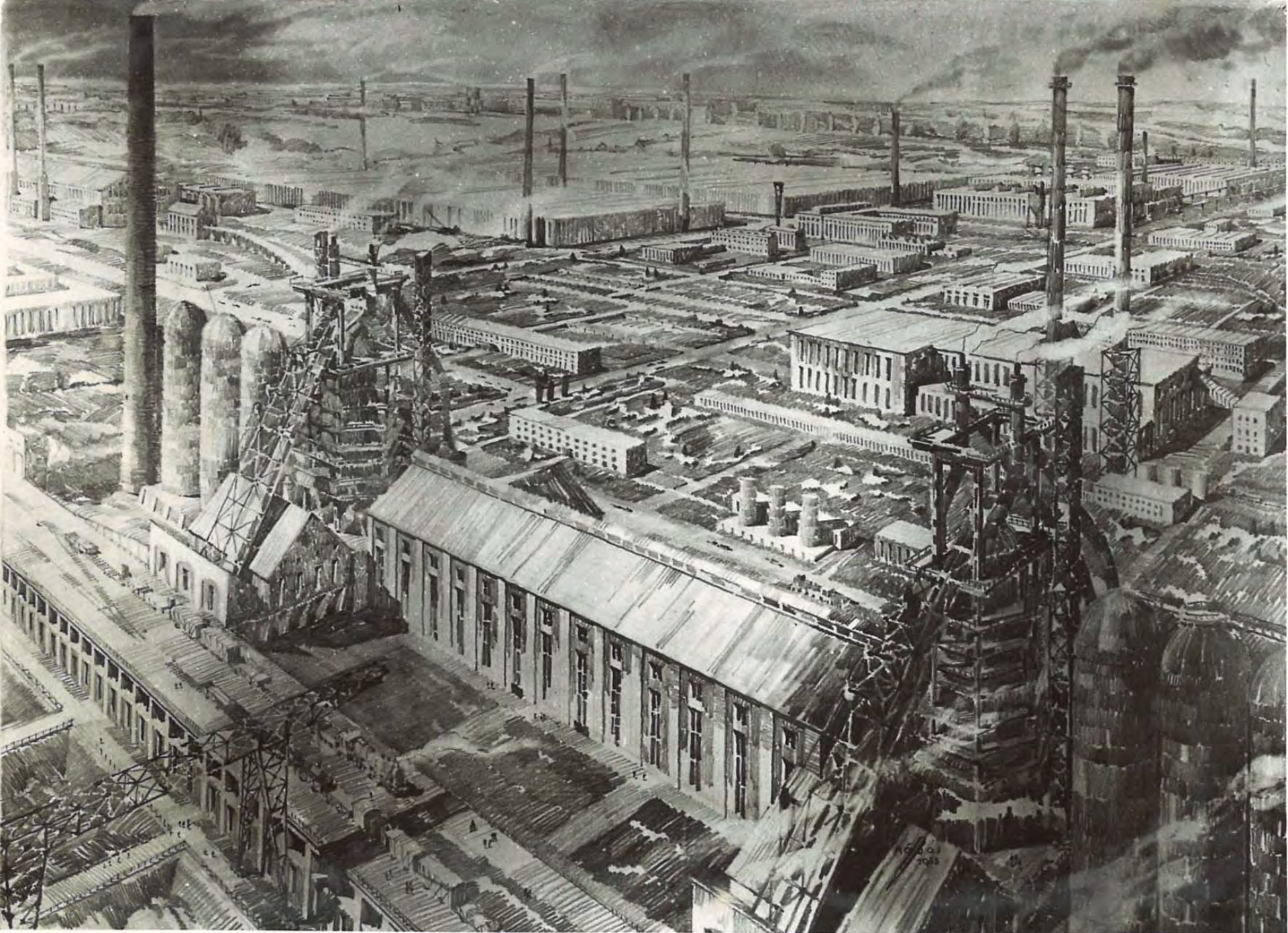
1048

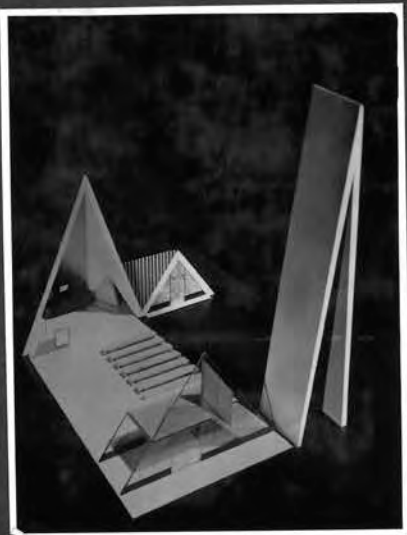
1051

1054

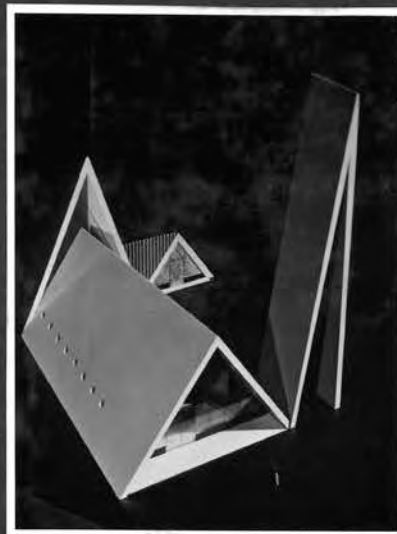
Dunai Vasmű, (Sztálinváros) Dunaújváros

6977

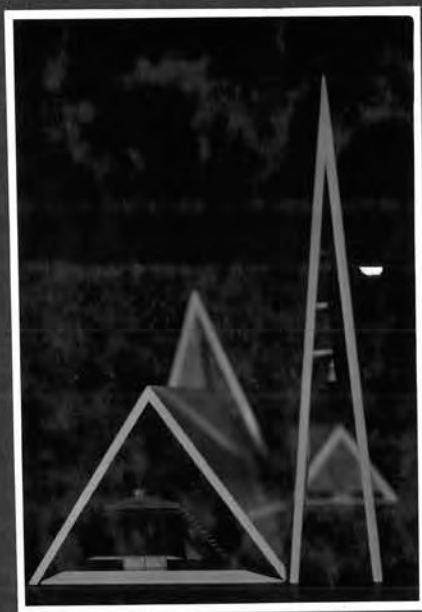

6979

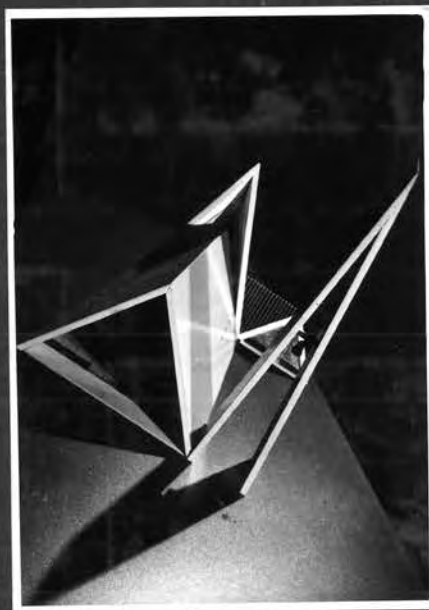

6981

6977 - 6981 Hollóházi templom

6978

6980

PR. Eszközök !

Dunai Vasmű, Kokilla öntöde építése, (Sztálinváros) Dunaújváros

Köszönöm a figyelmet.

Dobai János DLA egyetemi docens, tanszékvezető, Ipari és Mezőgazdasági Épülettervezés Tanszék